

עין משפט
נר מצודה
לב:

ל' א מ"י סט"ו מל' עט"ן
ועט"ן ה' ט סמג עש"ן
ה טו"ש ח"מ ס"י קמו
סע"ף כה:
ל' ב מ"י ע"ד מל' מל"ה
הלכה ו סמג שס טו"ש
ח"מ ס"י פג סע"ף ד:
לח ג ד מ"י שס הלכה ח
וסמג שס טו"ש שס
ס"י ט סע"ף כ:

יבִּינוּ גִּרְשׁוֹם

[illegible]

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

אמאי קא סמבט אחאי שטרא הא' שטרא הספא בע"מ הא. חסמה ליוממה במינו דלי צבי אמר שטרא מעליא הוא מתיירר ר"י צר' מרדכי דלא אמר' מינו להוציא ממנו (ס) ומה שהוא מחזק בקרקע אינו כלום דקרקע בחזקת בעליה קיימא כיון שאין לו

אמר ליה שטרא זייפא הוא גחין לחיש ליה
לרבה אין שטרא זייפא הוא מיהו שטרא מעליא
הוה לי ואירכס ואמינא אינקש האי בידאי
כל דהו "אמר רבה ⁽⁶⁾מה לו לשקר אי בעי
אמר ⁽⁶⁾ ליה שטרא מעליא הוא אמר ליה
רב יוסף אמאי ⁽⁷⁾ סמכת אהאי שטרא האי
שטרא חספא בעלמא הוא ההוא דאמר ⁽⁸⁾
ללחכבירה הב לי מאה זוזי דמסיקנא כך והא
שטרא א"ל שטרא זייפא הוא גחין לחיש ליה
לרבה אין שטרא זייפא ⁽⁹⁾ מהו שטרא
מעליא הוה לי ואירכס ואמינא אינקש האי
בידאי כל דהו אמר רבה מה לו לשקר אי
בעי אמר ליה שטרא מעליא הוא א"ל רב
יוסף אמאי קא סמכת אהאי שטרא האי
שטרא חספא בעלמא הוא אמר רב אידי בר
אבין הלכתא כוותיה דרבה בארעא והלכתא
כוותיה דרב יוסף כוזי הלכתא כרבה בארעא
דהובא דקימא ארעא תיקום ינהלכתא כוותיה
דרב יוסף כוזי דהיכא דקיימי זוזי לוקמו:
ההוא ערבא דאמר ליה ללוה הב לי מאה זוזי
דפרעתי למלוה עילוך והא שטרא אמר
ליה לאו פרעתוך אמר ⁽¹⁰⁾ לאו הדרת
שקלתינהו מינאי שלחא רב אידי בר אבין
לקמיה דאביי כלי האי גוונא מאי "שלח
ליה אביי" מאי תיבעי ליה הא איהו דאמר
הלכתא כוותיה דרבה בארעא והלכתא
כוותיה דרב יוסף כוזי דהיכא דאוקמו זוזי
לוקמו יוהני מילי דא"ל הדרת אהפתינהו
מינאי אבל א"ל הדרתיהו ניהלך מחמת דהוו
שייפי וסומקי אכתי איתיה לשעבודא דשטרא
רבא בר שרשום נפק עליה קלא דקא אכיל
ארעא דיתמי א"ל אביי אימא לי איזי גופא
דעובדא היכי הוה אמר ליה ארעא בשכונתא
הוה נקימנא מאבוהון דיתמי הוה לי

אלה היו בדברים מעולם יכלו למימר הני סיטורא יניחו אף על גב דמינו להווייל לא אמרינן שאני הסם פורטא עשרא:

בפסוק עזיז קומא דאבא דאמיא דרמי. פירוש ילא הקול שווא של יתומאים אבל אין לפרש דילא הקול דמתחלה היה של אביהם אבל עכשו לא היה וידועין דא"כ היה מצי למימר לקוחה היה גדי:

אמר

עבר קבלן איי כגון שאמר המלווה בשעת ההלוואה ממי שארצה אפס
חובו והרי אתה משועבד לי בשטר זה כמו שהיית משועבד לי אמר
השטר שלי פרעתי דמי ולוה לא הורה לי בכך: כפיא מאי. דלא דמי
השטר ששטר אחר היה לו ולאחד ולקח אתו לא ליהוי בידו ולוה לו
דקיימו וזו תיקום אבל הכא לא היה לערב שטר אחר מעולם כי אם
הייתי לפרעו או דלמא ממ"מ מודה הוא שפרעו וקיימא לן שטר שלי
בעצמתי הוא: שכל ליה אכ"י וזה אמר הארמא הלכא כחוסא כי
אין יופא חסדא וזו שטר וזי ויף ויפא חסדא לדרבי ר' אבהו
ששטר חמנה שלא ניתן ליכתב וכיוצא בהן פליגי דבה ורב יוסף ואביי
ממיה הברך וכו' פרע אלא שדקלינהו להכחו לו אנשיי שהשטר
למיהא ממא. ופסיקו במרא ואולי: ודמ' לדמרינן הייא דקיימו וזו
הארמא פרעתינהו אבל הדר ופסיתו מנאי דערב גופיה מודה שהשטר
משום דהו שיפי יסוף לזרתן ולא היו יושאין בהלוואה כמו שהשטר
מנאל שדעין לא פרעו: אכסא יחסיא שטעורא דשטרא. וכו' ואולי
ידימא. כדמפרש לקמיה היתה אללו עד עכשיו שכלו שני משס
שטעורא. כגלי חטובוהו. כדמפרש דסורא דכתיב הכי בתשלם שני
שטעורא.

אמר ליה שטרא וייפא הוא. השטר מוזיף וגם שני חוקה לא הזכות:
נמין. בעל השטר: לחיש לרבה. נזמת שלא (1) שמע העשעפר: אין
שטרא וייפא הוא. פי' ר"ח לאו שטרא וייפא ממס אלא כמו שטרא
וייפא שלא נכתב על מכירה זו ומאי ניהו שטר אמנה דהוא בעל

דשטרא זייפא האט לאז א כל כמיויה
שהרי העדים מכירים חתימת ידיהם
ומשום הכי אמר רבה מה לו לשקר
ולומר שטרא מעליה הוא לו ואירכס
לימא האי שטרא לאז זייפא הוא דא
הוא בעי לקיומיה מקיים ליה. א"נ
איכא לפרושי זייפא שטר מוויף ממא
זויער חתימת העדים יפה וטועים
העדים כבודים חתימת ידיהם היא
ומקיימים את השטר והלכך מצי
לקיים את השטר ולומר שטרא מעליה
הוא. א"נ מצי לקיימו בעדים שקיים
שחתמו לו. ורשאי עיקר: לחיט ליה
לרבה. גרסין. דרבה מצי מקמי דרב
יוסף כדאמרין בשליה דברכות
דף (מד.) והיה רב יוסף חבירו מקשה
לו: אהאי קא סמכא אהאי שטרא.
הוא שני חזקה ליה לרבה וכהא שטרא
חספא בעלמא הוא (ו) וכיון דאודי
אודי. ולא דמי לשאר מה לו לשקר
שגבמא ששמי טעמא יכילות להיות
אמת אמתה שואל טוען ואמתה היא
היא יכול לשנוע ולי טען דאמרין מינו
אבל הכא דמי למא לו לשקר במקום
עדים שהרי כל כח ומקומה בקרקע
זו על ידי האי שטר הוא והאיך גאמר
מה לו לשקר בשטר זה אי בעי אמר
שטרא מעליה הוא והלא מודה
שהשטר פסול והודאת בעל דין כמאה
עדים? ואילו לרבה שני עדים שאמרו
שהוא פסול לרבה חזו מה לו לשקר:
כז ליה מאה וזווי חו. כפלומתא דלעיל
ובאותם הטעמים: הלכא כוותיה
דרבא דארעא. בואו דין ראשון
לעיל מספקא ליה לרב אידי רב
אינן טעם של מי משיים גרבה
יותר הלכך פוסק בראשון כרבה
דאמרין מה לו לשקר ועימוד על
מקחו דכיון דלא אתבריו טעמיהם
אל רבה ורב יוסף ורמיא חבירי

עליו הראיה. ובגי וזו שהלכו מחזקין ולא בעל השטר תמרינן יבא
בעל השטר ראהו יטול דהיבא דקיימא ארעא חיקוס ולא נזילא
מסקפ כון וזו היבא דקיימי ליקוס וכן הלכה. ואע"ג דפסקין הלכה
כרב יוסף בשדה עינן ומתלה (ולקמן דף קד): ממלל דכדולי גמרא
הלכה כרבה ולא כרב יוסף והבא פסקין הלכה כרב יוסף לא קא
דחא בהך פלוגתא נמי פסקין כרבה: **דפרעמי למלוה עינן**. כגון
: **והא שטרא**. שטר שהיה לו למלוה עליך והחזירו לך לפי שפרעמי
לוה לערב וכו' פירשתיך בנתימה: **לאו הדרס ושקלתינו מינאי**.
כל כן לשטר מלוה דלעיל פסקין כרב יוסף דהתם מודה היה בעל
זכונו מוויף אחר ממש ללא נכסם על מלוה (ו) והיכל הפסיד דהיבא
והלכך אע"ג דפרעניהו כיון דהדר שקלינהו כאלו לא פרעניהו דמי
בו ופרעו אינו חזר וזהו בו שכבר נמחל שענדו והיא שטרא חספא
יוסף כוויז. שמתעין מהבא דשטרא ויפא דליירי בה דבה ורב יוסף
היה פסול הלא הוא כשר? כגון שטר פרוש שנמחל שענדו או כגון
שפוע היה להאי שטרא כשטרא דליירי ביה דבה ורב יוסף ואמר כיון
ביד הערב לא מחייבין ללוה לשלומי כן פ' ר"ח. ולי נראה דה"ס
חיקוס ולא מחייב לוה לפרוע לערב היבא דשעין ערב דאומת לעיל
דכדורי נמחל שענדו: **אב"ד**. אפי' ערב שכן לא החזרתי כן דאומת מעמי
מטעם של חזירו **דף קמ"ג**. **ווסומי**. האלים נמשכן יותר מדאי
עין לא פרעמי דמי: **(י) שרשום נסיק עליה קלא דקאכיל ארעא**
ואל והלכך נפק עליה קול של עדות תחת דמשמחא חזיל ארעא דיתמי:
עין מיפוסק ארעא דא בלא כסף ולקמן לה: ובימי אביהם אכלתיה שני חזקה:

מסורת הש"ס

(א) לעיל דף לא. וש"נ.
(ב) כ"מ ג. (ג) (כחובות
פה). (ד) וע"י תוספות כ"מ
ג. ד"ה וזה.

גליון הש"ס

גמרא אמר רבה מה לי לשקר. עיין גמ' דף כ ע"א חוס' ד"ה זה ודף קטז ע"א חוס' ד"ה והא': תוס' ד"ה והלכתא כו' ונצי"א סיד' המנוחה. עיין לקמן דף מה ע"א נרשבים ד"ה משינו:

הגהות הב"ח

(ה) נבי יצא אל המדבר
לפני ה' ויחזק את
ה' שם אלהי קרי
סמחה:
(ו) שם אלהי קרי
סמחה:
(ז) שם אלהי קרי
סמחה:
(ח) שם אלהי קרי
סמחה:
(ט) שם אלהי קרי
סמחה:
(י) שם אלהי קרי
סמחה:
(יא) שם אלהי קרי
סמחה:
(יב) שם אלהי קרי
סמחה:
(יג) שם אלהי קרי
סמחה:
(יד) שם אלהי קרי
סמחה:
(טו) שם אלהי קרי
סמחה:
(טז) שם אלהי קרי
סמחה:
(יז) שם אלהי קרי
סמחה:
(יח) שם אלהי קרי
סמחה:
(יט) שם אלהי קרי
סמחה:
(כ) שם אלהי קרי
סמחה:
(כא) שם אלהי קרי
סמחה:
(כב) שם אלהי קרי
סמחה:
(כג) שם אלהי קרי
סמחה:
(כד) שם אלהי קרי
סמחה:
(כה) שם אלהי קרי
סמחה:
(כו) שם אלהי קרי
סמחה:
(כז) שם אלהי קרי
סמחה:
(כח) שם אלהי קרי
סמחה:
(כט) שם אלהי קרי
סמחה:
(ל) שם אלהי קרי
סמחה: